

Erényalapú minőség – az arisztotelészi elmélettől napjaink gyakorlatáig

Dr. Zimányi Róbert G., PhD

EOQ MNB Pódiumbeszélgetés

2023. Március 23.

Bemutakozás (rövid)

- BME – Okleveles **közgazdász**
 - Menedzsment és logisztika szakirány (2009)
 - Üzletviteli (minőség- és változásmenedzsment), HR, CSR tanácsadás (Magyarország, Németország)
- **EVOPRO Group Sportegyesület** – Elnök (2014)
 - Verseny- és szabadidősport szervezése
 - Vállalati sportolás szervezése (főként IT-szektor vállalatai)
- Magyar Testnevelési és Sporttudományi Egyetem – **Sporttudományok Doktori Iskola** (2022)
 - korábbi versenysportolóként mindig is érdekelt a sport...
 - ...és a minőség

→ **Érényalapú minősítése sportszervezeteknek**

Minőség – a gyakorlatban

- Miért kezdtem el az *erényalapú minőség* kutatását...
 - „alap” Minőség
 - Elmélet: „a vevői igények kielégítése a jogszabályi körülményeknek megfelelően” (Topár tanár úr, BME GTK)
 - Mi(k)re lehet vonatkoztatni a minőséget? **Mi lehet „minőségi”?**

Google kereső (2022.04.21.), „minőség”
nagyjából **10 600 000** találat

Google kereső (2022.04.21.), „quality”
nagyjából **6 650 000 000** találat

Google kereső (2023.03.15.), „minőség”
nagyjából **12 800 000** találat

Google kereső (2023.03.15.), „quality”
nagyjából **10 270 000 000** találat

Ennyivel több lett a „minőség”?

Minőség – más, új aspektusból

- **Erényalapú Minőség (ötlet)**
 - társadalmilag érdekes és fontos téma (szubjektivitás)
 - újat alkotni (újfajta szemlélet)
 - gyakorlati jelentősége is legyen az elméleti kutatásomnak

Azaz a valódi életben is legyen relevanciája, állja meg a helyét és legyen elfogadott és alkalmazható az Erényalapú Minőség

Erényalapú minőség - kiindulás

MAGYAR TESTNEVELÉSI ÉS SPORTTUDOMÁNYI EGYETEM

Erényalapú minőség – kiindulás (2)

MUSEI VATICANI

Minőség – általános értelmezés, Arisztotelész

- **Minőség**

- „*Vminek **értékelést** is magában foglaló jellege...*”

- (Magyar Larousse Enciklopédia)

- „*A filozófiában **Arisztotelész** munkássága óta egy dolog v. tárgyterület lényegi tulajdonságát jelöli, azt, ami a dolgot azzá teszi, ami...*”

- (Magyar Nagylexikon)

A minőség fogalma és jelentése kapcsán megjelenik az
„érték” és „Arisztotelész” is

→ **erényalapú minőségi megközelítés (újdonság)**

Erényalapú kiindulópontja: az erény

- **Erény (mint minőségi aspektus)**
 - Areté (görög) / Virtus (latin)
 - Jelentések: erő, bátorság, vitézség, jelesség, **erény**, erkölcsösség, érték, jelesség, **kiválóság**; jóvolta valaminek, jó természet; animi virtutes **belső jótulajdonságok**; virtutes corporis testi kiválóságok
 - Arisztotelésznél **areté = erény = kiválóság**
 - Neo-arisztotelianus gondolkodók
 - » **MacIntyre** → belső jó (kitűnés) és külső jó (járulékos) megkülönböztetése
 - » **Sandel** → „Mi igazságos... és mi nem?” → **igazságosságelméletek**
 - *Napjainkban is fontos az erény és kiválóság:*
 - „**A minőség a kiválóságon keresztül érhető el és nem fordítva**”
(Bob Kennedy)

Minőség – mint erény (2)

- **Minőség és erény kapcsolata**

- *Múlt: Arisztotelész (előzőkben részletezve...)*
- *Neo-arisztotelianus gondolkodók: MacIntyre, Sandel*
- *Comte-Sponville (Kis könyv a nagy erényekről, 1982)*
- *Napjainkban (M&M 2020/I): Anttila és Jussila*
 - „A minőség fogalma egészen Arisztotelészig nyúlik vissza”
 - Arisztotelész 10 kategóriájából ez az egyik (poion)
 - » „qualitas” kifejezés először Cicero-nál jelenik meg (poiotes latin megfelelője)
 - Minőség jelentése
 - » egy dolog megkülönböztetése a többi dologtól
 - » a dolog értelmezése, mint jó vagy rossz → **belső jótulajdonságok**

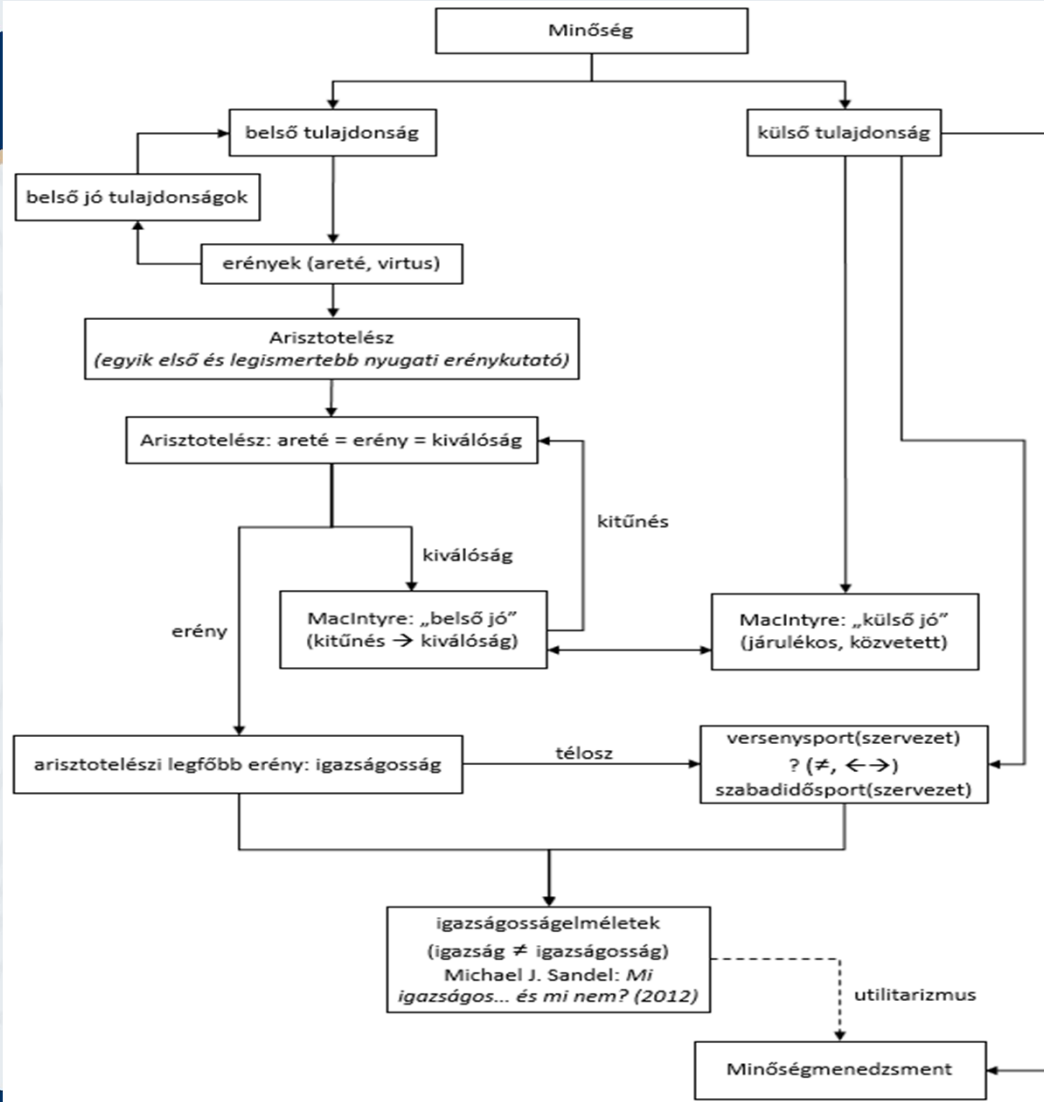

Minőségfogalom kategorizálása – Garvin (1988) nyomán

- Termékorientált (*mérhető tulajdonság: gyorsaság, méret,...*)
- Gyártásorientált (*előírások teljesülése, selejtképződmény elkerülése*)
- Pénzbeni értékalapúság (*„mennyiért vásárolják meg”*)
- Reálgazdasági értékalapúság (*kereslet-kínálat → vételi ártól független*)
- **Heurisztikus, mitikus**
 - „a minőség a Platoni ideákon nyugszik”
 - kapcsolat múlt és jelen, illetve a filozófia és a minőség között
 - „a minőségnek nincs egységes és általánosan elfogadott definíciója” (Anttila és Jussila 2020, 75. o.) → **erényalapúság, miért ne?**

Zimányi-ábra

Erényalapú minőség - a gyakorlatban (sport)

- Doktori disszertációm egyik célkitűzése
 - „Céлом bizonyítani, hogy az **erényalapú gondolkodás**nak és az **erényalapú minősítés**nek a sportszervezeti gyakorlatban is van realitása és relevanciája”
- **A disszertáció kutatási kérdései és hipotézisei**
(3 kutatási kérdés, 5 hipotézis)
 - *K2: Az erényalapú minősítésnek van-e létjogosultsága a sportszervezeti gyakorlatban?*
 - *Hipotézis₂*: A sportszervezeti vezetők és sportolók számára fontosak a sportszervezetben belül a minőség belső tulajdonságára épülő erények, illetve a legnagyobb értékei és erényei közé tartozik az arisztotelészi legfőbb erény, azaz az igazságosság is – még akkor is, ha megítélése és megjelenése függ a sportszervezet működési jellegétől.

Eredmények, megbeszélés (2. kutatási kérdésem)

Érényalapú minősítés a gyakorlatban

- Hipotézis
 - A sportszervezeti vezetők és sportolók **egyaránt fontosnak, értéknek tekintik az erényeket, így az érényalapú megközelítést is**, amely új perspektívát nyújthat a minősítés területén

A 2. hipotézis elfogadható és megállja a helyét, mert a különböző válaszadásokból kiderült, hogy a belső (jó) tulajdonságokra épülő erények a sportvezetők és sportolók számára a szervezet legnagyobb értékei közé tartoznak a gyakorlatban is

Következtetések (2. kutatási kérdésem)

- **Doktori disszertációm 2. kutatási kérdése**
 - **erényalapú minőség gondolata** ott van a sportvezetői és sportolói gondolkodásban, **azaz az erényalapú minősítésnek helye van a sportszervezeti gyakorlatban is**
 - a kapott válaszok alapján lehet arra következtetni, hogy **a legfontosabb sportszervezeti értékek alatt erényeket is értenek**
 - amelyek között az **igazságosság is megjelent**, nemcsak utalással, hanem szó szerint is megnevezve
- **Kitérő, folytatás**
 - **Arisztotelészi legfőbb erény: Igazságosság**
 - *Igazság ≠ Igazságosság*
 - **Az erények által eljuthatunk az arisztotelészi legfőbb jóhoz**
 - *Boldogság*

**Köszönöm a megtisztelő
figyelmüket!**

Kérdések?

